

Alman gençlere göre "öteki" Türkler

Dünya / 22/09/2009

Almanya'da iki farklı üniversitede öğrenciler arasında yapılan araştırmada, "öteki" kavramının Alman öğrencilere, "Müslümanlık, Türkler, kan, gözyaşı, barbarlık, terör, acı, açlık, vahşet, bizden olmayanlar, yabancılar, ateistler ve batının düşmanları"nı çağrıştırdığı sonucuna ulaşıldı.

Fırat Üniversitesi (FÜ) İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Mustafa Yağbasan, Almanya'nın Hamburg ve Magdeburg üniversitelerinde sosyal bilimler alanında eğitim gören 388 öğrenciye uyguladığı anketle "Alman toplumunun kültürlerarası iletişim bağlamında öteki imgesini algılayışı" konusunu sorgulayan bir araştırma yaptı.

Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi'nin 11. sayısında yayınlanacak olan araştırmada, Alman üniversiteli gençlerinin yüzde 82,8'i "Öteki" imgesi hakkında "Olumsuz" algıya sahip olduğu, bu imgenin diğer yandan "Müslümanlık, Türkler, kan, gözyaşı, barbarlık, terör, acı, açlık, vahşet, bizden olmayanlar, yabancılar, ateistler ve Batı'nın düşmanları" şeklinde düşünceleri çağrıştırdığı ortaya çıktı.

Gençlerin yüzde 17,2'sinin olumlu gördüğü "Öteki" imgesinin ise "Bilinmezler, zenginliklerimiz, komşularımız, hoş insanlar, Türkler, vicdan sahibi olanlar ve misafirperverler" olarak belirlendi.

Anlam olarak bir "Masumiyet" algısı oluştursa da "Öteki" imgesinin aslında negatif bir içeriğe sahip olduğunu belirten Doç. Dr. Yağbasan, bu kavramın kısaca "Bilinenden, sözü edilenden ayrı, başkası, öbürleri" şeklinde tanımlanabileceğini, ancak felsefi olarak, "Benden ayrı olanlar ve bana uzak olanlar" anlamına da geldiğini söyledi.

Yabancılar "Türk ve Müslüman olmamak" kaydıyla "iyi"

Alman gençlerin ülkelerinde yaşayan yabancılar hakkında genel olarak olumlu düşündüklerini belirttiklerini, ancak "başkaları, öbürleri" anlamına gelen "öteki" imgesi içerisinde Türkleri de gördüklerini aktaran Yağbasan, şu bilgileri verdi:

"Bu sonuçlara göre Alman üniversiteli gençler yabancılarla olumlu yaklaşıyorlar. Ancak Türk ve Müslüman olmamak kaydıyla. Diğer bir anlatımla 'Yabancı iyidir, Almanya'da yaşayabilir, onları benimserim. Tek şartım Türk ve Müslüman olmamalarıdır' yönünde düşünüyorlar."

Yağbasan, araştırmada Batı Almanya bölgesine göre daha az Türk ve Müslümanlar ile ilişkisi olan Doğu Almanya'daki gençlerin dahi yaklaşık olarak aynı yönde kanaat belirtmelerinin dikkat çekici ve manidar olduğunu belirterek, "Müslümanlar ve Türkler ile fazla birliktelikleri yok. Ancak onların da ötekileri Türkler ve Müslümanlar! Bu duruma kitle iletişim araçlarının ve siyasi yaklaşımlarının etki ettiğini düşünüyorum" diye konuştu.

Doç. Dr. Yağbasan, araştırmada Alman gençlerin AB'nin dinsel ve kültürel bir oluşum olmadığını belirtmelerine rağmen Türkler hakkında sahip oldukları "öteki" imgesinden yola çıkarak ırk, kültür ve dinsel inançlar noktasında Türkiye'nin AB'ye üyeliği hakkında olumsuz düşüncülerinin söylenebileceğini kaydetti.